

קארול לינלי בג'ין הארלו בחלל הריק

ג'ין הארלו בסרט על ג'ין הארלו. הסבירו גם שהיא תהיה עוד יותר יפה ועוד יותר הארלוית מהארלו המקוריית. מה שלא היה ידוע הוא שיש עוד ג'ין הארלו אחת, הקודמת לקארול בייקר, הלא היא קארול לינלי. זה לא היה ידוע, משום שהבת הסרטים שלה לא פירסמה אותה די צרכה. בזמן האחרון אושפזה הארלו הראשונה בבית החולים, ושמעות שונות אומרות ש'האישפוז שלה נובע מחילוקי דעות עם מפיק הסרט. הארלו השנייה מנצלת את החלל הריק שנוצר ומנסה לתפוס את מקומה של חברתה המפורסמת ממנה היא עושה זאת באותה שיטה.

הסרטה

שירת האלחמה

תומס הקצין הוא סיפור פיוטי של ג'אן קוקטו, העוסק בתקופת מלחמת העולם הראשונה. הוא נכתב זמן-מה לאחר המלחמה ובימים אלה הוא הופך לסרט, בידי של ג'ורג' פרנג'ו.

בזמנו, כשהחליט קוקטו למסור את זכריו יות ההסרטה לפרנג'ו, אמר לו: "אני מוכר לך את תומס משום שאני מעדיף שתהיה זה אתה שתבגוד בי ולא איוה איש זר."

פרנג'ו שמר על הרומן במשך שנים עשרה שנה, ורק עכשיו התחיל להסריט אותו. הסיפור של קוקטו מתאר את החילת מלחמת העולם הראשונה, כשהיא מצולמת דרך עיניו של נער בן שש-עשרה.

שקין אמיתי. הנער, תומס, מתחפש לחייל ויוצא לחזית, משום שבשבילו המלחמה היא משחק מרתק. אין הוא מסוגל להבחין בין חלום ההרפתקות שלו לבין המציאות.

הבוקר האינסופי של 1914, הלילות השחורים, ריבם הבתים הכהים, הכפרים העולים בלהבות, הסוסים המתים, ההפצות, רעש התותחים, כל אלה נראים לו כמיני יום עצמאות רעשני ועליו.

הוא מסתובב מוקדם בתוך המלחמה ה' נוראה, מחופש לחייל, במדים שגנב מדודו ובשם שגנב ממנו.

גם כשהוא נורה ומת, הוא עדיין אינו מבחין במציאות האמיתית, ובכך שהמות הוא הדבר המציאותי היחיד בתוך העולם הדמיוני שיצר לעצמו.

פרנג'ו בחר בעימונאלה ריבה לתפקיד ג'ין הארלו, ואילו לתפקידו של תומס לקח אלמוני בשם פבריק רולו. "הייתי מאוד קפדן בחירת השחקנים", הוא אמר, "את ה'תפקיד של תומס צריך לשחק אדם בלתי מוכר. הקהל צריך להאמין לו. כשהוא מש'קר, הרי זה הוא שמשקר, לא פבריק רולו, המשחק תפקידו של שקרן."

איך בדיוק יבגוד פרנג'ו בקוקטו אפשר יהיה לדאוג רק עם תום ההסרטה. מה ש'ברור הוא שיהיה קשה לא לבגוד בו, משום שאת קוקטו, שהוא פיוטי מאוד, ולעיתים פיוטי יותר מדי, קשה מאוד להסריט. אפי' לו הוא עצמו לא כל-כך הצליח בכך.

קולנוע

גם שמה למושג המסמל תקופה שלמה, כך את תומס בקט, הארכיבישוף של קנטרבורי, במחצית השנייה של המאה ה-11, מסמל די שמו את שיא המאבק בין הכנסייה והמדינה בהיסטוריה של הממלכה הבריטית.

בקט, שבתוקף מעמדו שימש כראש ה'כנסייה האנגליקנית, נרצח בכנסייתו, עלידי ארבעה אבירים. מותו נשאר בבחינת תעלוי מה, כשההנחה שהוא נרצח בפקודת המלך הנרי השני — שהיה ידיו אך יחד עם זה שאף להפרדת הכנסייה מהמדינה — מוצאת לה תומכים ומתנגדים עד עצם היום הזה.

הארכיבישוף מת, יחי המלך! דמויו' תיהם של שני האנשים שעמדו במרכז הדרי' מה, בקט והנרי השני, הם שהלהיבו את דמיונו של המחזאי ז'אן אנואי. הוא כל-כך התלהב מהדמויות, עד שהתעלם לגמרי מן העובדות ההיסטוריות, שינה אותן לגמרי ל' צורך יצירת דרמה מעמיקה ושנונה, בה מת' רחש הקונפליקט בשלושה מישרים שונים.

הקונפליקט המרכזי הוא, כמובן, זה שבין נציג הכנסייה לנציג המדינה. קונפליקט מש' ני הוא לאומני, בין בקט הסכסוני (שבצמם היה נורמני) לבין הנרי (הנורמני). קוני' פליקט שלישי הוא הקונפליקט ההומוסקסו' אלי, שלמרות היותו מובלע, הן במחזה והן בסרט שנוצר לפי המחזה, הוא כנראה שעניין ביותר את אנואי.

אנואי מנסה ביצירתו לתאר ולנתח מסכתי יחסים בין שני גברים, שאינה נשאת ב' תחום הידידות הגברית הרגילה. היחסים בין בקט להנרי הם יחסים של תלות הדדית, של מעבר קיצוני מאהבה חושנית כמעט, לשנאה תהומית. מותו של בקט, הנרצח בסרט לפי פקודתו של הנרי, הוא יותר תוצאה של ה' קונפליקט ההומוסקסואלי מאשר הקונפליקט המדיני. בקט חייב למות, כדי לאפשר למלך להשתחרר מתלותו בו ועלידי כך לחוש עצ' כו שליט עצמאי. אולם מותו משאיר את המלך אומלל יותר מאשר היה קודם לכן.

בעיבוד הקולנועי, בבימוי של פיטר גלנ' וילי, המרחיב את יריעת המחזה, נשארו ב' עיקר הדמויות השנונים של אנואי. אלה מאפשרים לצמד שחקנים מעולה — פיטר ארטול בתפקיד הנרי וריצ'ארד ברטון בתפקיד בקט — להתעלות לרמת משחק גבוהה. ברגע שמושם תליל ברמה כזאת, בפיו של שחקן כמו ברטון, נחשף השחקן השקספירי שבו מתחת מעטה הבעל של ליו טיילור. אולם גם אז אין הוא יכול למנוע מפטר ארטול הגאוני לגנוב ממנו את ההצגה כולה.

בקרוב

קוסם במידבר

אורי זוהר, הבמאי של חזר בלבנה, עומס קינן, התסריטן של חזר בלבנה, ודן בן-אמן, התום ג'ונס של חזר בלבנה — יצאו השבוע את הארץ. הם נוסעים לפסטיבל הסרטים בקאן, כדי לחזות בסרט חזר ב' לבנה, המוצג שם מחוץ לפסטיבל, מסעם המבקרים.

בשבוע הבא, כשתיערך בארץ הקרנת ה' בכורה של הסרט, ייאצץ קהל-הבכורות ה' ישראלי להסתפק בעצמו ובסרט בלבנ'. איוה מין סרט הוא חזר בלבנה? כשה צופים הראשונים תזו בהקרנת הגנסיוניות, עדיין לא ידוע היה שהו שמונה וחצי ה' ישראלי. לכן הבעו כל מיני אנשים להגיד ש'מה זה הצען רוצה לומר". אחר כך סיפר מישהו שמע ממשהו שמבין בזה, שאורי זוהר הוא פליגי הישראלי, ושהסרט הוא שמונה וחצי ואולי שבנעשרה, או ל' פחות ארבע ארבע.

או הוחלט שהסרט הוא לא כל-כך מבולבל כמו שהוא נראה, שיש בו בעצם משמעויות עמוקות מאוד, על בדידות האדם והמאה ה' עשרים וחוסר הקומוניקציה.

"הנושא של חזר בלבנה", עונה עמוס קינן לכל ההאשמות האינטלקטואליות הללו. "הוא האיריאליזם של כל מה שיש כאן, והניצחון של איריאליזם, שהופכת למצ'י אות הקיימת בזכות עצמה.

"הרעיון לסרט בא לי כשיפשתי מהר הדבר המשותף לכל הכתבים הסטיריים וה' ספרותיים שכבתי. אני חושב שזהו בערך הסיפור שאפשר לחבר מכולם ביחד, אילו הייתי מצרף אותם. תמיד כתבתי על ה' קיוסק בתור סמל, על היהודי שקודם כל מתחל בארץ עם הקיוסק שלו, ורק אחר כך בונה את כל השאר.

"זה מה שקורה בסרט. שני יהודים פות' חים שני קיוסקים במידבר. הקיוסקים הופ'

קארול בייקר בג'ין הארלו פוזות מגרות

סרטים

זרבה בשר ודם

זרבה היווני (הוד, תלאיבי; יוון) ספרו של ניקוס קאזאנצאקיס זכה להצלחה גדולה משום שהעמיד דמות נהדרת. אותנטית: יוני פרימיטיבי החי ונושם את החיים בכל חושי ה'פראיים, הבריאים.

סרטו של מיכאל אקוויניס זוכה להצלחה ולביקורות נלהבות, למרות שזרבה שלו (אנסוני קוין), העשוי בשר ודם, קצת אנמי ומלאכותי לעומת המקור שלו, העשוי מילים ואותיות.

דמותו השופעת-חיים של זרבה הספרותי חזקה כל-כך, משום שהיא מובלסת על הר' רקע של יידו המספר, אינטלקטואל אנגלי שקוע בספרים, שבא לכרתים על מנת לנצל ירושה קטנה. האינטלקטואל מתיידד עם זור' בה, לומד ממנו את חוכמת-החיים שלו, לאובד ממנו לרקוד, לצחוק, לאכול, לשתות, לאהב ו— וחיים.

בסרט — המוחרם כיוון בשל יחסו ל' כנסייה וליוניס בכלל — הפך הייד המלוי מד לדמות מלאכותית, בלתי-משכנעת, ה' פוגעת בסרט בכלל, ובזרבה עצמו בפרט. היא הופכת את השחיתות של השניים ל' מלאכותיות מדי, ולעיתים פתטיות.

אם החלק האנושי הוא החלק החלש ש' בסרט, הרי החלק ההמוני הוא החזק שבו. בתמונה המונית אחת מתנפל הכפר כולו על האלמנה הגיפהיה, החושנית, המשוגעת את כל גברי הכפר ומסרבת לשכב איתם. הם רואים בה כשהו שטני, בלתי-מובן, הם סוקלים אותה באבנים, חותכים את גרונה.

בתמונה אחרת מובא תיאור מותה של הזונה הוקנה, ששכבה בזמנו עם ארבעה אדמיראלים. בשעה שהיא שוכבת על ערש מותה, עוד לפני שהיא עוצמת את עיניה, פורצות הנשים המקוננות, לבושות השחור רים, לתוך ביתה, מריקות אותו מכל מה שיש בו, בצווחות קינה, וצעקות פראיות.

בשתי תמונות אלה ניתן תיאור קולנועי מוצע של האלימות הכפרית הפרימיטיבית. מלבד זה נמצאים בסרט הים התיכון, ה' הרים של כרתים ואנסוני קוין, הם נשארו גדולים ויפים.

המאבק המעורר

בלטי (אלנבי, תלאיבי; בריטניה) הוא אחד מאותם שמות בהיסטוריה האנגלית ש' הפכו למושג. כשם שהמלכה ויקטוריה נתנה

הוליבוד

התאונות הארוכות

ידוע היה שקארול בייקר תהיה ג'ין הארלו החדשה. היא הראתה את זה באלפי פוזות מגרות בכל עיתוני הקולנוע. חברות הפיר' סומת שלה הסבירו לקהל שהיא תגלם את